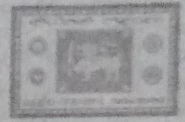

මධ්‍යම පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව
 மத்திய மாகாண கல்வித் திணைக்களம்
 Department of Education Central Province

10 ප්‍රශ්න

වර්ෂ අවසාන පරීක්ෂණය - 2022(2023)

11 S I

අමතර කියවීමේ කාලය මිනිත්තු 10යි.

බුද්ධ ධර්මය I

කාලය පැය තුනයි

- සියලුම ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු සපයන්න.
- අංක 1 සිට 40 තෙක් ප්‍රශ්නවල දී ඇති (1), (2), (3), (4) යන පිළිතුරු වලින් නිවැරදි හෝ වඩාත් ගැලපෙන පිළිතුර තෝරන්න.
- ඔබට සැපයෙන පිළිතුරු පත්‍රයේ එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා දී ඇති කඩදාසිය ඇසුරෙන් ඔබ තෝරාගත් පිළිතුරෙහි අංකයට සැසඳෙන කවය තුළ (X) ලකුණ යොදන්න.

- 01) " මෙවන් පුතෙකු ලද මවක් පියෙක් නිවුනෝ වෙති මෙවැනි ස්වාමියෙක් ඇති බිරියද නිවීම ලැබ සිටින්නියකි" යනාදී වශයෙන් නිබඳුත පද කියන ලද්දේ,
1. යසෝධරා දේවිය විසිනි.
 2. මහාමායා දේවිය විසිනි.
 3. කිසා ගෝතමී දේවිය විසිනි.
 4. සුජාතා සිටු දියණිය විසිනි.
- 02) තෙරුවනෙහි සුවිසි ගුණ වශයෙන් දක්වනු ලබන්නේ,
1. ගුණ 06 කි.
 2. ගුණ 09 කි.
 3. ගුණ 12 කි.
 4. ගුණ 24 කි.
- 03) වැලිවිට අසරණ සරණ සිරි සරණංකර සංඝරාජයාණන් වහන්සේ විසින් රචිත ධර්ම ශාස්ත්‍රීය ග්‍රන්ථයක් නොවන්නේ,
1. මුණිගුණාලංකාරය යි.
 2. බුදුගුණාලංකාරය යි.
 3. සාරාර්ථ සංග්‍රහය යි.
 4. සතර බණවර සන්නය යි.
- 04) සීලයෙහි පිහිටා කටයුතු නොකළ නිසා උපයාගත් ධනය අහිමි කොට ගෙන ඉතා ඇදී වතට පමණක් සීමා වූ සිටු පුත්‍රයෙකු වන්නේ,
1. මහධන සිටුපුත්‍රයා ය.
 2. කාල සිටුපුත්‍රයා ය.
 3. මිගාර සිටුපුත්‍රයා ය.
 4. අනේපිටු සිටුපුත්‍රයා ය.
- 05) බුදුරජාණන් වහන්සේ සිඟාලෝවාද සුත්‍රයේදී දකුණු දිසාවෙන් දන්වා ඇති සමාජ කණ්ඩායම වන්නේ,
1. ගුරුවරුන් ය.
 2. මවුපියන් ය.
 3. අඹුදරුවන් ය.
 4. පැවිදි උතුමන් ය.
- 06) "අහිංසාව" දස අකුසල කර්මවලින් එකකි. එය අයත් වන්නේ,
1. කාය කර්මවලට ය.
 2. වචි කර්මවලට ය.
 3. මනෝ කර්මවලට ය.
 4. ගරුක කර්මවලට ය.
- 07) බුදු දහමේ මූලික ඉගැන්වීම් අතර ත්‍රිලක්ෂණයට ප්‍රධාන තැනක් හිමිවේ. ඒ අනුව ත්‍රි ලක්ෂණය යනු ,
1. ශාරීරික, සාරිභෝගික, උද්දේසික යන්නයි.
 2. සීල, සමාධි, ප්‍රඥා යන්නයි.
 3. සුඛ, දුක්ඛ, උපේක්ඛා යන්නයි.
 4. අනිත්‍ය, දුක්ඛ, අනාත්ම යන්නයි.
- 08) බෞද්ධයකු වීමේ පළමු පියවර වන්නේ,
1. පන්සිල් සමාදන් වීම යි
 2. තෙරුවන් සරණ යාම යි.
 3. බුදුන් වැදීම යි.
 4. භක්තියෙන් කටයුතු කිරීම යි.
- 09) "රහසන් පටි නොකොට" යන කවිය ඇතුළත් ග්‍රන්ථය වන්නේ,
1. ලෝවැඩ සඟරාව.
 2. බුදුගුණාලංකාර ය.
 3. තුන් සරණ ය.
 4. සුභාමිත ය.
- 10) ආර්ය සත්‍යය අවබෝධ කරගෙන සම්පූර්ණයෙන්ම දුකින් එතෙර වීමේ මං පෙත් වීචර වනුයේ,
1. පන්සිල් රැකීමෙනි.
 2. ආර්ය අෂ්ටමක සීලය රැකීමෙනි.
 3. බුදුන් සරණ යාමෙනි.
 4. තෙරුවන් සරණ යාමෙනි.
- 11) භාවනාව ඔවන පුද්ගලයා ආචාර්යවරයකුගේ උපදෙස් ලබාගෙන තම චරිතයට ගැලපෙන කර්මස්ථානයක් තෝරාගත යුතුය. එසේ තෝරා ගත හැකි අරමුණු හෙවත් කර්මස්ථාන ගණන,
1. 30 කි.
 2. 40 කි.
 3. 50 කි.
 4. 05 කි.
- 12) "මාතා පිතෘ දිසා පුබ්බා..." යන ගාථාව සඳහන් වන්නේ,
1. පරාභව සුත්‍රයේ ය.
 2. මුල්ල කම්ම විභංග සුත්‍රයේ ය.
 3. මහා මංගල සුත්‍රයේ ය.
 4. සිඟාලෝවාද සුත්‍රයේ ය.

- 13) දෙවන ආත්ම භාවයෙන් පසු කවර හෝ ආත්මභාවයක විපාක දෙන කර්ම හඳුන්වන්නේ,
 1. උපපජ්ජ වේදනීය කර්මය යනුවෙනි. 2. අපරාපජීය වේදනීය කර්මය යනුවෙනි.
 3. ආචිණ්ණ කර්ම යනුවෙනි. 4. කටන්තා කර්ම යනුවෙනි.
- 14) බුදු දහමට අනුව පංචස්කන්ධය උපමා මගින් දක්වා ඇත. එහි වේදනාව උපමා කර ඇත්තේ,
 1. දිය බුබුලකට ය. 2. පෙණ පිඩකට. 3. කෙසෙල් කඳකට. 4. මායාවකට.
- 15) අකුසලය ද, අකුසලමූලය ද, කුසලය ද, කුසලමූලය ද, අකුසලය ද අකුසලවිපාකය ද, කුසලය ද, කුසලවිපාකය ද දැන ගන්නා ඥානය හඳුන්වන්නේ,
 1. සම්මා දිට්ඨිය නමිනි. 2. සම්මා සංකප්ප නමිනි.
 3. සම්මා වායාම නමිනි 4. සම්මා සමාධිය නමිනි.
- 16) බුදුරජාණන් වහන්සේ මුළුලින්ද විල අසල වැඩ වසන විට ඇඳ හැඳුන වර්ෂාවෙන් ආරක්ෂා සැලසීමට මුළුලින්ද නාගරාජයා ඉදිරිපත් විය. එය සිදුවූයේ,
 1. දෙවන සතියේ ය. 2. තුන්වන සතියේ ය. 3. හතරවන සතියේ ය. 4. හයවන සතියේ ය.
- 17) සියලු කෙළෙස් මුළුමනින්ම නැතිකොට ලබන නොබිදෙන විත්ත පාරිශුද්ධිය තුළින්ම ඇති තතු ඇති සැටියෙන් දැකීම හඳුන්වන්නේ,
 1. ප්‍රඥාව නමිනි. 2. විඤ්ඤාණය නමිනි. 3. සමාධිය නමිනි. 4. අනාත්ම නමිනි.
- 18) "මාගේ මේ ව්‍යායාමය බුද්ධ ශාසනයේ විරස්ථිතිය පිණිස මිස කිසි කලෙකත් රජ සැප පිණිස නොවන්නේය" යන සටන් පාඨයට අනුව රටදැය නගා සිටුවීමට කටයුතු කළේ,
 1. දෙවැනි පෑතිස් රජතුමා ය. 2. අනගාරික ධර්මපාල තුමා ය.
 3. ධර්මාගෝක රජතුමා ය. 4. දුටුගැමුණු රජතුමා ය.
- 19) සියලු ජාතිහු සාමයෙන් සමගියෙන් සහයෝගයෙන් ජීවත්වීම හඳුන්වන්නේ,
 1. සහජීවනය ලෙසයි. 2. සමානාත්මතාව ලෙසයි.
 3. සමගි සම්පන්න බව ලෙසයි. 4. සහනසීලිදායක බව ලෙසයි.
- 20) " සමවායෝ එව සාධු.." යන්නෙහි අදහස වන්නේ,
 1. සමගිවීම සාධු වර්යාවක් යන්නයි. 2. සමගි වන්න විවාද නොකරන්න යන්නයි.
 3. සමගියම යහපති යන්නයි. 4. සමගියෙන් විවාද කරන්න යන්නයි.
- 21) බෞද්ධ ප්‍රතිපදාවේ දොරටුව වන්නේ,
 1. තෙරුවන් ය. 2. හක්තිය ය. 3. ශුද්ධාව ය. 4. තිදොරය.
- 22) ත්‍රිවිධ රත්නය පිළිබඳ කරුණු දැන ඇති කරගන්නා පැහැදිලි හැදින්වීම සඳහා යොදා ගනු ලබන්නේ,
 1. අවේච්චප්පසාදය ලෙස ය. 2. ත්‍රි ලක්ෂණය ලෙස ය. 3. අනිත්‍ය ලෙස ය. 4. පටිච්චසමුප්පාද ය ලෙස ය.
- 23) "අගතිය" යනු නීතියට හා යුක්තියට පටහැනිව ක්‍රියා කිරීමය. එසේ කිරීමට පාලකයා පොළඹවන කරුණු 4කි එනම්,
 1. ඡන්ද, විත්ත, වීරිය, විමංසා යන්නයි.
 2. මෙත්තා, කරුණා, මුදිතා, උපේක්ෂා යන්නයි.
 3. ඡන්ද, ද්වේශ, භය, මෝහ යන්නයි.
 4. ප්‍රාණසාත, අදන්තාදාන, කාම මිච්ඡාචාරය, මුසාවාද යන්නයි.
- 24) බුදු දහමේ අර්ථ වර්යාව යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ,
 1. අනුන්ගේ යහපත, දියුණුව පිණිස කටයුතු කිරීම ය.
 2. තමන්ගේ යහපත, දියුණුව පිණිස කටයුතු කිරීම ය.
 3. තමන්ගේ ඥාතීන්ගේ යහපත, දියුණුව පිණිස කටයුතු කිරීම ය.
 4. තමන්ට හා අනුන්ගේ දියුණුව නොපැතිම ය.
- 25) දස සක්විති වත් සමස්තයක් වශයෙන් ගත් කල බෞද්ධ රාජ්‍ය පාලනයකින් අපේක්ෂා කරන වැදගත් කරුණු කිහිපයක් ඇත. මෙම කරුණු අතර නොගැලපෙන කරුණ වන්නේ,
 1. ධාර්මික රාජ්‍ය පාලනය කිරීම යි.
 2. අවස්ථාවාදීන්ගෙන් සුදුසු උපදෙස් ලබාගැනීම යි.
 3. මිනිස් කිරිසත් ආදී සියල්ලන්ට ආරක්ෂාව ලබාදීම යි. ✓
 4. නීති විරෝධී අධාර්මික ක්‍රියා වැළැක්වීම යි.
- 26) සද්ධර්ම රත්නාවලිය කෘතිය සද්ධර්මය තමැති මිණිකැට ඇමිණු මාලය නමින් හඳුන්වා දී තිබේ. මෙය රචනා වූ යුගය හා කතූවරයා වන්නේ,
 1. දහදෙණි යුගයේ ධර්මසේන හිමියෝ ය.

බුද්ධ ධර්මය II

සැලකිය යුතුයි.

- පළමු ප්‍රශ්නය ඇතුළුව ප්‍රශ්න පහකට පිළිතුරු සපයන්න.
- පළමු ප්‍රශ්නයට ලකුණු 20 ක් ද, අනෙක් ප්‍රශ්නයකට ලකුණු 10 බැගින් ද හිමි වේ.

- 01) I. සිදුහත් බෝසතාණෝ "කිං කුසල ගවේසිව" සිටි සමයේදී හමු වූ සප්ත සමාපත්තිලාභි තවුසා කවුරුන්ද?
 II. "විත්තං සමේතිති සමතෝ" මෙම පාඨයේ අර්ථය ලියන්න.
 III. සිදුහත් කුමරුට ශිල්ප ශාස්ත්‍ර ඉගැන්වූ බමුණු පටිච්චාර්යාගේ නම කුමක්ද?
 IV. පළමු හා දෙවන ධර්ම සංගායනාවලදී දායකත්වය දැක්වූ රජවරු නම් කරන්න.
 V. පංච මහා විලෝකනය යනු කුමක්ද?
 VI. බුදුරජාණන් වහන්සේට පුජා කළ මුල්ම ආරාමය කුමක්ද? එය පුජා කළේ කවුරුන් විසින්ද?
 VII. සිහින් සිදුවන අකුසල කර්ම කීය ද? එවා නම් කරන්න.
 VIII. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ අරහං බුදු ගුණය කෙටියෙන් හඳුන්වන්න.
 IX. පුද්ගල වර්ග හයකි. ඉන් දෙකක් නම් කරන්න.
 X. " හේතුං පටිච්ච සම්භූතං - හේතු භංගා නිරුප්පාධිති " යන්නෙහි අර්ථය ලියන්න. (ලකුණු 2x10 = 20)
- 02) I. බෞද්ධ භාවනාවේ ප්‍රධාන කොටස් දෙක නම් කරන්න.
 II. සීලයෙන් යුතුව සමාධි භාවනාව වැඩීමේදී පුද්ගලයෙකු තුළ තිබිය යුතු ගුණ තුනකි. ඒවා නම් කරන්න.
 III. සමථ භාවනාව වැඩීමෙන් ලැබෙන ප්‍රයෝජන ඇසුරින් ඔබේ ජීවිතය සාර්ථක කරගත හැකි අයුරු විස්තර කරන්න.
- 03) I. " උට්ඨානවතෝ සතිමතෝ..." ගාථාව සම්පූර්ණ කරන්න.
 II. එහි තේරුම ලියන්න.
 III. ඉහත ගාථාවේ කරුණු ඇසුරින් ශිෂ්‍ය ජීවිතය සාර්ථක කරගත හැකි අයුරු විස්තර කරන්න.
- 04) I. ධර්ම සංගායනාවක් යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක්දැයි කෙටියෙන් හඳුන්වන්න.
 II. සිව්වන ථේරවාදී සංගීතිය සහ කණ්ණක ධර්ම සංගීතිය පැවැත්වීමට හේතු කරුණු දෙක බැගින් ලියන්න.
 III. අලුවිහාර සංගායනාව හෙවත් සිව්වන සංගායනාව ශාසනික වශයෙන් වැදගත් වන ආකාරය විස්තර කරන්න.
- 05) I. බුද්ධ චරිතය පදනම් කරගෙන ජොළොන්නරු යුගයේ රචිත සාහිත්‍ය කෘති දෙකක් ලියන්න.
 II. එම නම් කරන ලද කෘති අතුරින් එකක් පිළිබඳ කෙටියෙන් හඳුන්වන්න.
 III. පුද්ගලයාගේ සදාචාරය සංවර්ධනයට බෞද්ධ සිතුවම් කලාව ඉවහල් වන ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.
- 06) I. ත්‍රිලක්ෂණය නම් කරන්න.
 II. ත්‍රිලක්ෂණය අතරින් එකක් පිළිබඳව කෙටියෙන් පහදන්න.
 III. අතීතය හෙවත් වෙනස් වීමේ ස්වාභාවය සමස්ත ලෝකයාටම පොදුවන අයුරු පැහැදිලි කරන්න.
- 07) පහත සඳහන් මාතෘකා අතුරින් දෙකකට පමණක් කෙටි සටහන් ලියන්න.
 I. වැලිවිට සරණංකර මාහිමි. II. සද්ධර්ම රත්නාවලිය.
 III. පටිච්ච සමුප්පාදය. IV. සඳකඩ පහන.